

Bijbelse intuïties als wegwijzers van de hoop:

RECHTVAARDIGHEID

Een dubbele insteek...

De katholieke dialoogschool is geen vaag wetenschappelijk concept maar gebeurt in vele kleine dagdagelijkse zaken op school. Het werken aan sociale rechtvaardigheid binnen een school is één van de manieren om de katholieke identiteit van de school vandaag concreet vorm te geven. Of een school zich inzet voor meer sociale rechtvaardigheid en de wijze waarop dit gebeurt, is afhankelijk van hoe de school sociaal onrecht interpreteert, ervaart en welke visie de school heeft ten opzicht van sociale rechtvaardigheid.

Men onderscheidt drie invalshoeken van waaruit scholen werk kunnen maken van sociale rechtvaardigheid:

- Ten eerste is er het liefdadigheidsperspectief. Dit veronderstelt een openheid en generositeit naar de ander toe, in het bijzonder de kansarme leerlingen. Meer sociale rechtvaardigheid kan je realiseren door deze groep te helpen via concrete acties. In deze liturgische tijd denken we ongetwijfeld spontaan aan de acties van Samen tegen Armoede maar evenzeer zijn er veel scholen die structureel en systematisch concreet werk maken van een kans-armoedebeleid in hun school.
- Een tweede perspectief is het mensenrechtenperspectief: het aanpakken van de sociale ongelijkheid om finaal te komen tot meer kansen en middelen voor het individu.
- Een derde perspectief tenslotte is het "privilegediscour": dit komt tot stand wanneer bevoorrechte groepen zich bewust worden van hun positie en zich verantwoordelijk gaan voelen voor hun handelen, wanneer zij acties ondernemen om tot een meer sociaal rechtvaardige samenleving te komen.

Het is goed om even na te gaan:

- Welk perspectief op sociale rechtvaardigheid herken je in de huidige werking van je school?
- Welk perspectief sluit het best aan bij jullie opvoedingsproject?
- Welke (dwars-)verbanden zie je?

Werken aan rechtvaardigheid, op welk vlak ook,...

... Is het goede willen doen voor alle kinderen en juist daarom kunnen we niet voor alle kinderen gelijk doen

... Is stappen zetten om onderwijs voor iedere leerling betaalbaar te maken

... is kiezen voor rechtvaardig onderwijs dat ingaat tegen een competitief onderwijsmodel dat uitsluitend de meest verdienstelijke leerlingen beloont

... Is werken aan betere schoolresultaten, is genereus kansen geven voor een hoopvolle(re) toekomst voor alle leerlingen, in het bijzonder de kwetsbare kinderen en jongeren

... Is gestalte geven aan de pedagogie van de hoop

... Is bouwen aan een duurzame en rechtvaardige samenleving van morgen

...Is in dialoog gaan met de leerlingen over (on)rechtvaardigheid op school en in de samenleving. Een school kan sociale onrechtvaardigheid en armoede niet uitsluiten maar kan een schakel zijn om doorheen vorming van jongeren te groeien naar een rechtvaardigere samenleving

... Is in het spoor van de God van de Bijbel telkens opnieuw tegendraads, niet louter markteconomisch, te kiezen voor de waardigheid van de minsten, veel meer, veel radicaler en consequenter dan we nu doen. De God uit de christelijke traditie is een rechtvaardige God die oproept om mee te bouwen aan een wereld waar iedereen tot zijn of haar recht kan komen.

... Is een ja-woord geven op de oproep van Paus Franciscus die de voorkeur geeft aan een Kerk die gewond is, die pijn lijdt en vuil is omdat zij zich buiten op straat begeeft en zich niet opsluit in de veiligheid van de eigen structuren en de eigen school.

Veel scholen hebben de traditie om zich in te zetten voor de kwetsbare. Sommige scholen zijn zelfs specifiek opgericht voor een kwetsbare doelgroep. Denk maar aan sommige scholen van Sint-Jozef (Arbeider) of Sint-Vincentius in onze regio. Rechtsvaardigheid als wegwijzer hanteren betekent die rijke traditie nieuw leven inblazen.

Inspirerende vragen ter verwerking:

Welke aspecten/accenten spreken je aan?

Waarin herken je je eigen school?

Is de inspiratie/traditie van jouw (katholieke dialoog) school geïnspireerd op rechtvaardigheid, de zorg voor de kwetsbare?